

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE  
„GEORGE EMIL PALADE” DIN TÂRGU MUREȘ  
ȘCOALA DOCTORALĂ DE LITERE, ȘTIINȚE UMANISTE ȘI APLICATE**

# **TEZĂ DE DOCTORAT**

**DOCTORAND:  
ANAMARIA - LAURA CIOCAN (BÂZU)**

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:  
PROF. UNIV. DR. IULIAN BOLDEA**

**TÂRGU MUREȘ**

**2023**

**UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINȚE ȘI TEHNOLOGIE  
„GEORGE EMIL PALADE” DIN TÂRGU MUREȘ  
ȘCOALA DOCTORALĂ DE LITERE, ȘTIINȚE UMANISTE ȘI APLICATE**

**TIPOLOGII FEMININE ÎN PROZA  
ROMÂNEASCĂ A ANILOR 2000  
REZUMAT**

**DOCTORAND:  
ANAMARIA - LAURA CIOCAN (BÂZU)**

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:  
PROF. UNIV. DR. IULIAN BOLDEA**

**TÂRGU MUREȘ  
2023**

## CUPRINS

|                                                                                                                                 |                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| INTRODUCERE.....                                                                                                                | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| CAPITOLUL I. DOUĂMIISMUL - UN NOU VAL LITERAR.....                                                                              | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.1. Generații recesive <i>versus</i> generații catalizatoare.....                                                              | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.2. Douămiștii - generație catalizatoare .....                                                                                 | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3. Caracteristicile prozei douămiiste. Recâștigarea publicului.....                                                           | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3.1. Influențe și forme dominante în proza românească <i>până la și în</i> douămiism .....                                    | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3.2. Tipologiile prozei douămiiste .....                                                                                      | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3.2.1. Proza ficțională .....                                                                                                 | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3.2.2. Proza autoficțională .....                                                                                             | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 1.3.3. Mutația paradigmatică din literatura română a generației 2000                                                            | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| <i>Fracturismul</i> - trăsătura predominantă? .....                                                                             | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| <i>L'extimité</i> - realitatea expunerii scandaloase a intimității .                                                            | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| <i>Eșantionul social</i> - factor constructiv al complexității personajului                                                     | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| <i>Realul</i> - parte integrantă a prozei .....                                                                                 | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| CAPITOLUL II. REPREZENTĂRI FEMININE ÎN PROZA ROMÂNEASCĂ ÎNAINTE DE DOUĂMIISM .....                                              | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 2.1. Construcția identității feminine .....                                                                                     | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 2.2. Femeia în proza secolelor XIX-XX, de la pașoptism la interbelic                                                            | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 2.3. Personaje feminine în romanul interbelic .....                                                                             | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 2.4. Perspective impuse de comunism .....                                                                                       | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 2.5. Perioada postdecembristă. Două studii de caz: <i>Femeia în roșu</i> și <i>Pupa Russa</i> .....                             | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| CAPITOLUL III. IDENTITĂȚI FEMININE ÎN PROZA DOUĂMIISTĂ...Error!                                                                 | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.1. O nouă perspectivă a figurii materne - <i>Cerul din burtă</i> , de Ioana Nicolaie .....                                    | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.2. Relația <i>mamă-fică</i> , figura maternă emigrantă și <i>Buna- Fetița care se juca de-a Dumnezeu</i> , de Dan Lungu ..... | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |

|                                                                                                                                                                |                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| 3.3. Problematicile sociale - <i>Bătrâna nostalgică după comunism - Sînt o babă comunistă!</i> , de Dan Lungu .....                                            | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.4. De la <i>La femme-crampon</i> - femeia victimă a unei infirmități, la <i>femeia boss</i> , <i>Luminița, mon amour</i> , de Cezar Paul Bădescu .....       | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.5. Safismul - o <i>legătură bolnăvicioasă</i> ? - cuplul de studenți bovarici, Alex și Kiki, din <i>Legături bolnăvicioase</i> , de Cecilia Ștefănescu ..... | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.6. Puiul ce învață să zboare - <i>O pasăre pe sîrmă</i> , de Ioana Nicolaie                                                                                  | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.7. O nouă abordare a feminității - O pasăre de noapte. Studenta Andreea din romanul <i>Băgău</i> , de Ioana Bradea.....                                      | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.8. <i>Zaira</i> - un pitic în țara Gulliver-ilor, de Cătălin Dorian Florescu                                                                                 | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.9. <i>Apropierea</i> – Marin Mălaicu-Hondrari .....                                                                                                          | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| 3.10. Figurile feminine din viața unui bărbat. <i>Mămica la două albastrele</i> , de Doina Ruști .....                                                         | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| CONCLUZII .....                                                                                                                                                | <b>Error! Bookmark not defined.</b> |
| BIBLIOGRAFIE .....                                                                                                                                             | 14                                  |

## **TIPOLOGII FEMININE ÎN PROZA ROMÂNEASCĂ A ANILOR 2000**

În literatură personajele sunt construite pentru a reda în plan ficțional, autoficțional sau metaficțional un univers care cuprinde multitudinea de trăsături ce le caracterizează. Aprofundând ecuațiile sociale și ideologice de-a lungul evoluției în domeniul literar, descoperim modul în care un personaj care însumează aspectele caracteristice generale ale unei categorii se încadrează într-o anumită tipologie, fiind un exponent al acesteia, atât prin calitățile și defectele care îi sunt atribuite, cât și prin întreaga construcție a acestuia făcută de către autor.

Abordarea personajului literar feminin din diverse opere ale genului epic este cu atât mai interesantă cu cât *inefabilul feminității* este cercetat pentru a putea descoperi sau analiza evoluția unor identități feminine, exemplificând cu diverse tipologii, de la personajele clasice și până la cele ale anilor 2000, generația douămiiistă reprezentând tema tezei de față. Ne-am propus ca prin intermediul acestui studiu să recapitulăm rolul personajului feminin în literatură și, totodată, să distingem asocieri și disocieri, convergențe și divergențe între personaje, acolo unde acestea există, pentru a putea aprofunda într-o anumită măsură tipologiile feminine ale prozei românești.

Luând în considerare etapele, vârstele care au marcat relieful literaturii române, am considerat necesară pentru început o abordare a ideii de generație literară în context socio-cultural, urmată de o analiză a feminității și, în mai mică măsură, a feminismului (având în vedere că nu feminismul reprezintă tema tezei noastre), pentru a putea înțelege schimbările care s-au petrecut în structurarea personajului literar feminin, până în contemporaneitate. În acest sens, în final am întreprins o investigație a tipologiilor feminine ale unor opere aparținând genului epic din anii 2000, raportate din nou la contextul socio-cultural. Relevanța acestui studiu este de a demonstra atât continuitatea trăsăturilor definitorii ale personajului feminin - trăsături care constituie diverse tipologii, cât și apariția unor caracteristici noi în funcție de influențele socio-culturale din această perioadă.

Obiectul cercetării l-au constituit diverse opere ale anilor 2000 atent selectate și examinate cu interes și atenție la detalii, pentru a ilustra extinderea identităților feminine și pentru a completa paleta de însușiri care constituie tipologia feminină.

Pentru a circumscrie caracterul dominant al construcției tipologiei feminine în cadrul fenomenului literar *douămiist*, am structurat studiul nostru în trei capitole (la rândul lor divizate în subcapitole) și concluzii, racordând în grilă comparativă trecutul cu prezentul și ancorând perspectiva teoretică și cea practică în studii de mare importanță și strict necesare acestei teze.

Astfel, dimensiunea teoretică a momentului literar intitulat *douămiism* are la bază analiza noțiunii de generație. Am realizat o paralelă între generațiile recesive și cele catalizatoare, identificând caracteristicile prozei *douămiiste* care au contribuit la recâștigarea publicului cu referire la proza ficțională și autoficțională, menționând, de asemenea, mutația paradigmatică în literatura română a generației 2000. Toate aceste aspecte teoretice sunt explorate prin intermediul unor studii de certă relevanță ale unor sociologi (K. Mannheim, Lucian Năstasă, Pierre Nora, Julius Petersen), critici și istorici literari iluștri (Nicolae Manolescu, Eugen Simion, Adrian Marino, Eugen Negrici, Florina Pârjol, Marian Papahagi, Ovidiu Pecican, Gheorghe Perian, Octavian Soviany, Andrei Terian, Iulian Boldea, Paul Cernat, Sanda Cordoș, Aliona Grati, Mihai Iovănel etc.). Temelia epistemologică este consolidată și cu ajutorul unor sugestii ideatice ale altor cercetători din generații mai noi precum Adina Dinițoiu, Alex Goldiș, Adriana Stan ș.a.

Analiza conceptelor care stau la baza construcției identității feminine și abordarea tipologiilor reprezentative în operele literare românești, de la pașoptism până în postdecembrism, se fondează pe ideile, cercetările și tezele unor cercetători și critici literari valoroși precum Lucian Boia, Sultana Craia, Ovid S. Crohmălniceanu, Françoise Dolto,

Aurora Martin, Ioana Pârvulescu, Sanda Radian, Laura Ududec, Elena Zaharia Filipaș ș.a. În momentul abordării și ilustrării anumitor personaje feminine ale diferitelor opere în funcție de perioadă ne-au venit în ajutor câteva articole și texte aparținând unor specialiști precum Sonia Elvireanu, Liviu Malița, Valentin Gheonea, Rebeca Ignat ș.a.

Textele literare - romanele - care constituie fundamentul exemplilor de tipologii feminine ale prozei anilor 2000 aparțin unor scriitori care au debutat în preajma acestor ani, și care au reprezentat o nouă generație literară: Doina Ruști, Cezar Paul-Bădescu, Ioana Bradea, Cătălin Dorian Florescu, Andrei Mălaicu Hondrari, Dan Lungu, Ioana Nicolaie, Cecilia Ștefănescu.

Toate aceste texte reprezintă un aport considerabil în privința tematicii propuse către cercetare, tabloul tipologiilor feminine în proza românească a anilor 2000 fiind complinit astfel încât conexiunea între cele trei dimensiuni tematice - generația douămiistă, reprezentările feminine înainte de douămiism și identitățile feminine în proza anilor 2000 - să fie una clară și relevantă din perspectiva cercetării noastre.

În vederea delimitării tipologiilor feminine de-a lungul timpului, dar și în proza douămiistă, am considerat necesar să stabilim ca punct de plecare prezentarea contextului istoric al evoluției literaturii la începutul secolului XXI. Astfel, ne-am propus să relevăm, ca prim obiectiv, distincția generației recesive - generații catalizatoare din literatura română și să consemnăm în mod expres apartenența douămiiștilor la generația catalizatoare, având ca suport de studiu teoretic numeroase texte ale autorilor studiați. Un alt obiectiv este acela de a explora contextul socio-cultural al diferitelor generații de creație, inclusiv al celei douămiiste, și de a aborda ideologiile distinctive care edifică generația douămiistă.

Făcând referire la tipologiile prozei douămiiste, ne-am propus să analizăm în studiul teoretic cu privire la această perioadă proza ficțională (reprezentată de Dan Lungu, Florina Ilis, Lucian Dan Teodorovici, Răzvan Rădulescu, Bogdan Suceavă) și proza autoficțională (având ca exponenți scriitori ce se situează „împotriva memoriei”, precum Adrian Șchiop, Lavinia Braniște, Ioana Baetica, Alexandru Vakulovski, Cezar Paul Bădescu, Cecilia Ștefănescu, Ionuț Chiva, Ioana Bradea). Examinarea prozei „memoriei” este realizată și prin clarificarea unor etape recente ale istoriei României, cum ar fi romanul tip dezbateră, în care *baba comunistă* a lui Dan Lungu poate fi identificată ca model reprezentativ al unei anumite categorii de oameni – o componentă semnificativă a societății de astăzi.

De asemenea, dorim să construim o analiză a influențelor și modelelor acestei literaturi prin consemnarea lucrărilor teoretice în care douămiiștii sunt percepuți ca o generație a revoltei, radicalismului și frondei.

Un alt obiectiv pe care ni l-am propus este acela de a analiza conceptul de femeie în literatura pașoptistă, și mai târziu în cea interbelică, până la femeia zilelor noastre - toate aceste etape fiind parcurse pentru a putea înțelege ideea de evoluție a tipologiilor feminine, pentru ca în urma radiografierii anumitor opere douămiiste să putem actualiza tipologiile „clasice” sau să conturăm ideea unor noi tipologii.

Pentru a putea sublinia așa-numitele mutații estetice specifice literaturii anilor 2000, ne propunem să interpretăm traseul profilului personajului feminin din pașoptism până la finalul secolului XX, urmată de perioada interbelică, postbelică și apoi cea comunistă, pentru ca în final să analizăm într-o manieră detaliată proza anilor 2000.

Studiile dedicate analizei construcției personajului feminin subliniază un *boom* al metamorfozelor acestuia în perioada care urmează după '89. Ca atare, un obiectiv important este analiza tuturor acestor caracteristici, în capitolul al treilea, în care ne propunem să realizăm racordarea între ce anume a reprezentat cândva femeia în literatură și ce semnifică în literatura douămiistă, asocierile de acest tip având rolul de a reliefa tipologii vechi în personaje noi, dar și tipologii noi care modifică aproape radical viziunea asupra femeii.

Având ca elemente constitutive ale construirii personajelor literaturii 2000 diferitele modalități de oglindire a realității, scopul cercetării noastre este acela de a aborda prin prismă analitică diversele trăsături ale acestora, pentru a evidenția în detaliu noutatea structurală în tipologiile feminine pe care le creionăm în urma studiului realizat: de la tânără îndrăgostită de un bărbat, sau de o femeie, la figura maternă, de la tână cu viziune și scop până la nostalgică aflată în pragul senectuții. Lucrarea de față își propune stabilirea identităților feminine din literatura douămiistă plecând de la o cercetare și o valorificare minuțioasă a studiilor teoretice, completate cu o evidențiere a dimensiunilor estetice, etice, ideologice ale operelor diferiților scriitori și continuate cu reprezentarea unor delimitări eficiente a tipologiilor feminine.

Metodologia de cercetare presupune o abordare interdisciplinară și transdisciplinară prin trimerile către alte arii ale cunoașterii, cu scopul de-a ne facilita identificarea unor conexiuni și analogii necesare, prin prisma mai multor sisteme de cunoaștere, cum ar fi, spre exemplu, cel al sociologiei, deoarece societatea și factorul social reprezintă un aspect important, literatura fiind în permanență conectată la întregul context socio-cultural.

Având la bază toate aspectele teoretice, am reușit să schițăm configurația literară din proza anilor 2000, raportându-ne la o serie de interconexiuni culturale la nivel național și internațional, chiar dacă există un decalaj între evenimente, poziții culturale, ideologii, curente literare față de Occident (în contextul cultural român un exemplu fiind apariția cu zece ani mai târziu a postmodernismului). Identificarea trăsăturilor dominante în proza douămiistă



contribuie la delimitarea acestora în tipologii diverse: proză ficțională, autoficțională, metaficțională. Am subliniat în teza de doctorat cu precădere universul prozei ficționale și al celei autoficționale cu exemple de scriitori de diverse dimensiuni tipologice (Dan Lungu, Doina Ruști, Ioana Bradea, Cezar Paul-Bădescu ș.a.), pentru a evidenția apoi „reabilitarea ficțiunii” și avântul pe care l-a cucerit autoficțiunea în spațiul literar românesc.

Mutația paradigmatică în literatura anilor 2000 constă în interconexiunea particularităților dominante care se impun în scrierile douămiiste: l'extimité, eșantionul social, realul. Delimitarea ipostazelor feminine emblematice este inițial realizată printr-o analiză a arhetipurilor, urmată de analiza imaginii femeii în contextul real al existenței și proiectarea figurii feminine ca personaj în proză. Caracteristicile feminității care stau la baza personajelor în operele literare se relevă gradual, de la definire la redefinire în demersul literar, cu fiecare generație identificându-se personaje feminine clasice în haine noi sau total schimbate, așa cum este cazul figurii materne, cea de iubită/soție, figura angelică sau demonică, femeia comună, femeia emancipată etc. Identitatea feminină de pe scena literaturii rămâne înfășurată în mister, nu-și trădează cu totul eternul feminin, indiferent că aparține pașoptismului, interbelicului, perioadei comuniste, postdecembriste sau douămiiste.

Diversificarea figurilor feminine din operele propuse către analiză conduce la o dezvoltare a tipologiilor umane, existând multiple figuri materne diferite în cadrul aceleiași tipologii din aceeași perioadă de creație, cum ar fi figura maternă din jurnalul Ioanei Nicolaie, *Cerul din burtă*, în comparație cu figura maternă Letiția din *Fetița care se juca de-a Dumnezeu*. Analiza acestor opere reprezentative ale prozei românești a anilor 2000 reliefează înnoirea limbajului și promovarea parametrilor care definesc generația literară, identitatea personajului literar și automat a tipologiei personajului feminin.

Cercetarea de față este structurată în trei capitole. Primul capitol, *Douămiismul - un nou val literar*, aduce în prim-plan, din perspectivă teoretică, o definire a termenului de generație, urmată de clasificarea generațiilor de scriitori din perioada postbelică până la douămiism, în recesive și catalizatoare. Încercăm în cadrul acestui capitol, nu doar o abordare și o caracterizare a diferitelor generații care s-au derulat pe parcursul acestor ani, cât și o delimitare a caracteristicilor prozei douămiiste, pentru a sublinia schimbările vehemente în literatură care s-au petrecut prin intermediul generației catalizatoare aparținând anilor 2000, schimbări la baza cărora stă factorul social.

Din dorința de a evidenția impactul pe care acest factor îl are în proza românească a începutului de secol XXI ne orientăm atenția către influențele și formele dominante ale fiecărei generații de la *Obsedantul deceniu* până în prezent. Tipurile de proză la care am făcut

referire sunt proza ficțională și cea autoficțională, tratate individual în cadrul subcapitolului *Tipologiile prozei douămiiste*.

Nu în ultimul rând, am considerat necesară mențiunea câtorva trăsături care sunt mai importante pentru a reliefa *mutația paradigmatică în literatura română a generației 2000*, în cadrul ultimului subcapitol. Astfel, fracturismul, l'extimité, eșantionul social și realul - trăsătură esențială a prozei, sunt cele mai importante aspecte pe care proza douămiistă le aduce în prim-plan.

Cel de-al doilea capitol, intitulat *Reprezentări feminine în proza românească înainte de douămiism*, abordează identitatea feminină, încercând în primul rând, prin intermediul studiilor teoretice, o definire a acesteia. Tipologiile feminine urmărite pornesc de la cele clasice, pe care le-am menționat în al doilea subcapitol, în care am avut ca punct de plecare perioada pașoptistă tocmai pentru a semnala momentul în care figura feminină își face apariția pe scena literară. Prin urmare, subcapitolul intitulat *Femeia din proza secolelor XIX - XX - de la pașoptism la interbelic* semnalează tipologiile de femeie independentă, femeie îndrăgostită, femeie soție devotată, femeie mamă, femeie arivistă, femeie victimă și femeie capitalist - *businesswoman*, tipologii reprezentative pentru contextul social din această perioadă.

Subcapitolul *Personaje feminine în romanul interbelic* continuă traseul tipologiilor identificate în subcapitolul anterior, percepțiile asupra personajului feminin în literatură vizând o nouă clasificare a mai multor tipologii, fie existente, fie noi, dorind astfel să exemplificăm câteva dintre ele, raportându-ne la marile romane interbelice care au revigorat literatura. Printre astfel de tipologii se numără *femeia virilizată, mama, femeia-miraj, intelectuala, femeia comună, curtezana, adulterina, înger și demon, femeia emancipată, femeia-victimă a prejudecăților*, clasificare propusă de Laura Ududec într-un studiu convingător.

Subcapitolul *Perspective impuse de comunism* abordează tipologiile specifice acestei perioade literare, marcate de un regim politic ce și-a lăsat amprenta în mod dramatic asupra culturii până în postcomunism când încă se rememorează cu ușurință perioada marcantă simbolizată de un regim asupritor.

Din ceea ce se va putea observa, categoriile identitare feminine din această perioadă surprind ipostaze precum *gospodina, educatoarea, artista, șoferița, țărâncuța, femeia cotidianului, femeia ca floare*, la bază fiind de fapt dorința de a avea *femeia comună* din perioadele literare anterioare. Tipologiile feminine din literatura acestor ani se regăsesc în tipologiile vechi doar că îmbracă hainele societății comuniste, de la femeia țărancă, simplă, la

femeia emancipată, intelectuală, de la femeia casnică la cea preocupată și de activități colective sau sociale, constrânsă de contextul ideologic al regimului opresiv.

Capitolul al treilea, *Identități feminine în proza douămiiștă*, reprezintă un studiu analitic a zece romane aparținând autorilor douămiiști, cu scopul de a înregistra și analiza tipologii feminine care marchează scena literară douămiiștă, însumând trăsături cunoscute cu care cititorul este obișnuit sau trăsături noi care șochează. În urma selecției și a interpretării am propus un titlu corespunzător profilului fiecărui personaj, în funcție de analiza care identifică tipologia personajului feminin respectiv: *O nouă perspectivă a figurii materne - Cerul din burtă*, de Ioana Nicolaie; *Relația mamă-fică, figura maternă emigrantă și Buna - Fetița care se juca de-a Dumnezeu*, de Dan Lungu; *Problematicile sociale - Femeia nostalgică a comunismului - Sînt o babă comunistă*, Dan Lungu; *De la La femme-crampon - femeia victimă a unei infirmități, la femeia boss - Luminița, mon amour*, de Cezar Paul-Bădescu; *Safismul - o legătură bolnăvicioasă? - cuplul de studenți bovarici, Alex și Kiki*, din *Legături bolnăvicioase*, de Cecilia Ștefănescu; *Puiul ce învață să zboare - O pasăre pe sîrmă*, de Ioana Nicolaie; *O nouă abordare a feminității - O pasăre de noapte - Personajul Andreea* din romanul *Băgău*, de Ioana Bradea; *Zaira - un pitic în țara Gulliver-ilor*, de Cătălin Dorian Florescu; *Apropierea*, de Marin Mălaicu-Hondrari; *Figurile feminine din viața unui bărbat - Mămica la două albăstrele*, de Doina Ruști.

Proza anilor 2000 însumează contribuții ale autorilor aparținând unor generații diferite de creație, însă studiul de față se ocupă de prozatorii care au debutat în preajma acestor ani, prozatorii douămiiști, ei înșiși fiind de o diversitate sporită și clasăți diferit în cadrul aceleiași generații. Prin urmare, în încercarea de a selecta creațiile literare, am avut în vedere aspectul de recurență a paradigmatelor care trasează principalele direcții în proza autorilor douămiiști și evoluția tipologiilor personajelor feminine în operele menționate ca exemple ilustrative în al doilea capitol, astfel încât să putem sublinia în capitolul de analiză a personajului feminin tipologiile vechi adaptate contemporaneității, acolo unde a fost cazul, sau trăsături ce reprezintă elemente de noutate.

Primele două romane sunt reprezentative pentru figura maternă, identitate care a existat în fiecare perioadă literară, dar care inovează în perioada douămiiștă. În primul rând, prin cartea Ioanei Nicolaie, *Cerul din burtă*, este expusă o nouă perspectivă a figurii materne care transcende limita cunoașterii experimentale, mama fiind un personaj feminin inedit ce redă pas cu pas conexiunea ei cu pruncul încă nenăscut. În al doilea rând, surprindem în cartea lui Dan Lungu, *Fetița care se juca de-a Dumnezeu*, o perspectivă narativ-sociologică, prin

care se detașează figura maternă tipică anilor '90, în care problematica emigrației destramă familii și relațiile de bază între mamă și copil.

Deoarece am evidențiat aspectele negative ale regimului comunist în subcapitolul dedicat acestei perioade mai ales prin prisma analizei raportării personajului Sabina (din *O pasăre pe sîrmă*) la perioada de dinaintea revoluției, am dorit ca, prin interpretarea romanului *Sînt o babă comunistă!* să atragem atenția asupra unui alt fenomen și anume la sentimentul de *nostalgie* după Epoca de Aur. Nostalgia babei comuniste, Emilia Apostoaie, după ceea ce crede ea că a fost bine în regimul ceaușist pare a fi justificată dacă avem în vedere rememorările acestei femei care nu se poate adapta transformărilor postdecembriste și realității democratice.

Atunci când e vorba despre dragoste, în societatea anilor 2000 se poate remarca o evoluție a tipologiei de *femeie îndrăgostită*. De la *femeia miraj* de altă dată, în romanul autoficțional *Luminița, mon amour, la femme-crampon* lipsită de orice caracteristică feminină, dependentă de sprijinul constant al iubitului ei, prin călătoria ei de a-și înfrunta toți demonii reprezentați de nenumărate frici, ajunge *la femme boss*, care are curajul de a prelua controlul asupra propriului destin. Alex și Kiki din *Legături bolnăvicioase* poartă cititorul printr-o călătorie cu salturi prezent-trecut, autoarea marcând, în primul rând, prin noutatea tipurilor de relații și abordarea relației de tribadism și, în al doilea rând, prin evidențierea caracterelor dezabuzate ale unei societăți în degradare.

Printre tinerele care supraviețuiesc în capitală și care se străduiesc din răspuț să aibă un statut profesional, se numără studenta Sabina, protagonista romanului *O pasăre pe sîrmă*, și studenta Andreea, protagonista romanului *Băgău*. Cele două personaje experimentează dragostea și încearcă să se descurce într-o lume postrevoluționară complexă și complicată, dar într-un mod total diferit, așa cum s-a putut observa în acest capitol.

Experiența de viață a personajului ficțional Zaira, ancorat în alte timpuri decât cele douămiiste, dar construit de un autor care debutează în această perioadă, Cătălin Dorian Florescu, evidențiază un caracter tenace care evoluează într-o epocă a totalitarismului. Eleganța cu care autorul îmbină tipologii diverse pe parcursul acestui periplu oferă cititorului acces la detalii ale unor evenimente tulburătoare din trecut, percepute în succesiunea lor temporală.

Figurile feminine din romanul *Apropierea* sunt efervescente, dinamice, paradoxale, relațiile de dragoste fiind în centrul atenției. Zbuciumul lăuntric încorporează supliciu provocat de iubire, finalul nefericit pentru fiecare personaj feminin fiind unul firesc pe care acesta îl îmbrățișează fără lamentare. Ultima carte, *Mămica la două albăstrele*, este axată din

nou pe diverse tipologii feminine, cea care se face remarcată în mod special fiind cea maternă, însă negativ de această dată, chiar diabolic.

Analiza personajelor feminine douămiiste nu poate fi, desigur, limitată doar la aceste opere literare propuse spre analiză; acestea reprezintă exemple pe care noi le-am considerat relevante pentru a sublinia diversitatea tipologiilor feminine în proza anilor 2000, proză aparținând unor scriitori care au debutat în preajma acestei perioade, prezentul studiu putând oricând fi amplificat.

Criza socială, economică și politică a anilor 2000 se reflectă asupra întregii societăți care are de suferit de pe urma haosului postrevoluționar marcat de democrație și capitalism, în plan literar acest context determinând un reviriment efervescent, căci această criză se reflectă asupra personajelor din operele literare și, desigur, asupra personajului feminin din proză.

Traseul personajelor feminine, de la pașoptism la proza douămiistă, se dovedește unul efervescent, paradoxal, sinuos, de cele mai multe ori anevoios, în funcție de circumstanțe care nu sunt întotdeauna favorabile. Astfel, tragedia fiecărei femei este încununată de stare de suferință perpetuată de la un personaj feminin la altul, tipologiile feminității fiind marcate de această maladie. Se poate observa modul în care lipsa puterii și a reprezentării în spațiul social are darul de a dezechilibra conștiințele, cum atunci când i se permite să intervină pe scena politică, în perioada comunistă, totul este promovat sub controlul regimului și în interesul acestuia, fără ca personajul feminin să fie evaluat la adevărata lui capacitate, cum face eforturi de a-și reconsidera propria existență care este de multe ori desconsiderată sau devalorizată de un context social-istoric nefavorabil, ce favorizează experimentarea unei imagini alterate în societatea românească.

## BIBLIOGRAFIE

### A. BIBLIOGRAFIA OPEREI

1. BRADEA, Ioana, *Băgău*, Ed. Humanitas, 2020
2. FLORESCU, Dorian Cătălin, *Zaira*, Ed. Polirom, Iași, 2012
3. LUNGU, Dan, *Sînt o babă comunistă*, Ed. Polirom, Iași, 2017
4. LUNGU, Dan, *Fetița care se juca de-a Dumnezeu*, Ed. Polirom, Iași, 2014
5. MĂLAICU-HONDRARI, Marin, *Apropierea*, Ed. Polirom, Iași, 2019
6. NICOLAIE, Ioana, *Cerul din burtă*, Ed. Polirom, Iași, 2010
7. NICOLAIE, Ioana, *O pasăre pe sârmă*, Ed. Polirom, Iași, 2015
8. PAUL-BĂDESCU, Cezar, *Luminița, mon amour*, Ed. Polirom, Iași, 2017
9. RUȘTI, Doina, *Mămica la două albastrele*, Ed. Polirom, Iași, 2013
10. ȘTEFĂNESCU, Cecilia, *Legături bolnăvicioase*, Iași, Ed. Polirom, 2011

## B. BIBLIOGRAFIA CRITICĂ

### I. În volume

1. ALEXANDRESCU, Emil, *Analize și sinteze de literatură română*, Editura Moldova, Iași, 1996
2. AZIZA, Claude, OLIVIERI, Claude, SCTRICK, Robert, *Dictionnaire des types et caracteres litteraires*, Éditions Fernand Nathan, 1978
3. BAN, Cornel, *Dependență și dezvoltare. Economia politică a capitalismului românesc* [Dependency and Development. The Political Economy of Romanian Capitalism], Editura Tact, Cluj-Napoca, 2014
4. BĂLUȚĂ, Ionela, CÎSTOCEA, Ioana, *Direcții și teme de cercetare în studiile de gen din România*, Colegiul Noua Europă, București, 2002
5. BENGĂ, Grațiela, *Rețeaua. Poezia românească a anilor 2000*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2016
6. BLANCHOT, Maurice, *Spațiul literar*, traducere și prefață de Irina Mavrodin, Editura Univers, București, 1980
7. BODIU, Andrei, ILIE, Rodica, LĂCĂTUȘ, Adrian, *Dilemele identității*, Editura Universității Transilvania din Brașov, Brașov, 2011
8. BOIA, Lucian, *Miturile comunismului românesc*, Ed. Nemira, București, 1998
9. BOLDEA, Iulian, *Dimensiuni critice*, Editura Universității "Petru Maior", Târgu-Mureș, 1998
10. BOLDEA, Iulian, *Scriitori români contemporani*, Ed. Ardealul, Târgu-Mureș, 2002
11. BOLDEA, Iulian, *Teme și variațiuni*, Editura Ideea Europeană, București, 2008
12. BOLDEA, Iulian, *De la modernism la postmodernism.*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu-Mureș, 2011
13. BOLDEA, Iulian, *Ipostaze și lecturi critice*, University Press, Târgu Mureș, 2018
14. BUZATU, Stana, *Condiția femeii: Dimensiune a progresului contemporan*, București, Ed. Politică, 1979
15. CĂLINESCU, Matei, *Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, traducere de Tatiana Pătrulescu și Radu Țurcanu, traducerea textelor din „Addenda” de Mona Antohi, Editura Polirom, Iași, 2005

16. CĂRTĂRESCU, Mircea, *Postmodernismul românesc*, Editura Humanitas, București, 1999
17. CĂRTĂRESCU, Mircea, *Postmodernismul românesc*, București, Editura Humanitas, 2010
18. CISTELECAN, Alexandru, *Zece femei*, Editura Cartier, 2015
19. CISTELECAN, Alexandru, *Ardelencele*, Editura Școala Ardeleană, 2016
20. CIUPALĂ, Alin, *Despre femei și istoria lor în România*, Ed. Universității, București, 2004
21. COMISIA Prezidențială pentru analiza dictaturii comuniste din România, *Raport final*, ed. Humanitas, București, 2007
22. COPILAȘ, Emanuel, *Generația anului 2000. Cultură și subculturi ale tineretului în România socialistă. Studiu de caz: Timișoara.*, Tritonic Books, București, 2019
23. CORDOȘ, Sanda, *Spiritul critic la Liviu Petrescu*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2011
24. CORDOȘ, Sanda, *România în romanul actual în volumul Starea prozei. Zilele prozei la Cluj*, ediția a doua, 16-17 octombrie 2008, coordonator: Irina Petraș, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
25. CORMOȘ, Grațian, *Femei în infernul concentraționar din România (1945 - 1989)*, Cluj-Napoca, Cartea Cărții de Știință, 2006
26. CRAIA, Sultana, *Îngeri, demoni și muieri*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1999
27. CRĂCIUN, Gheorghe, *În căutarea referinței*, Ed. Paralela 45, Pitești, 1998
28. CRĂCIUN, Gheorghe, *Reducerea la scară*, Pitești, Paralela 45, 1999
29. CRĂCIUN, Gheorghe, *Mecanica fluidului*, Ed. Cartier, București, 2003
30. DINIȚOIU, Adina, *Evoluția și direcțiile prozei românești după 1990*, Lucrare realizată în cadrul proiectului "*Cultura română și modele culturale europene - cercetare, sincronizare, durabilitate*", cofinanțat din FONDUL SOCIAL EUROPEAN prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013, Contractnr. POSDRU/159/1.5/S/136077, Editura Muzeul Literaturii Române, ISBN 978-973-167-307-3.
31. DOLTO, Françoise, *Femininul*, Editura Trei, București, 2008
32. DUDA, Virgil, *Șase femei/Six women*, Albatros, București, 2002
33. EAGLETON, Mary, *A Concise Companion to Feminist Theory*, Oxford, Blackwell Publishing, Ltd., 2003
34. ESCANDE-GAUQUIÉ, Pauline, Naivin, Bertrand, *Comprendre la culture numérique*, Editura Dunod, Malakoff - Paris, 2019



35. FOTACHE, Oana, *Moșteniri intermitente: o altă istorie a teoriei literare*, Editura Universității din București, București, 2013
36. GHIU, Bogdan, *Totul trebuie tradus. Noua paradigmă (un manifest)*, Editura Cartea Românească, București, 2015
37. GOLDIȘ, Alex, *Critica în tranșee. De la realismul socialist la autonomia esteticului*, București, Cartea Românească, 2011
38. GRATI, Aliona, *Fenomenul literar postmodernist*, Chișinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2013
39. HOLBAN, Ioan, *Istoria literaturii române. Portrete contemporane*, Iași, Ed. Princeps, 2003
40. ILIE, Rodica și BOTEZATU, Dan, *Modele, concepte și contexte ale istoriei literaturii române contemporane*, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2016
41. IORGA, N., *Pagini de tinerețe*, II, Ed. B. Theodorescu, București, Edit. pentru literatură, 1968
42. IOVĂNEL, Mihai, *Ideologiile literaturii în postcomunismul românesc / Ideologies of literature in Romanian Postcommunism*, Muzeul Literaturii Române, București, 2017
43. IOVĂNEL, Mihai, *Istoria literaturii române contemporane 1990-2020*, Editura Polirom, Iași, 2021
44. LUNGU, Dan și RADU, Pavel, Gheo, *Tovarășe de drum. Experiența feminină în comunism*, Ed. Polirom, Iași, 2008
45. MANNHEIM, K., *Le problème des générations*, Ed. G. Mauger, Paris, Nathan, 1990
46. MANOLESCU, Nicolae, *Arca lui Noe*, vol II, Editura Minerva, București, 1983
47. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol. I, Ed. Minerva, București, 1990
48. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol. 1, ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997
49. MANOLESCU, Nicolae, *Arca lui Noe*, Editura Gramar, București, 2007
50. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române - 5 secole de literatură*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008
51. MARINO, Adrian, *Comparatism și teoria literaturii*, traducere de Mihai Ungureanu, Editura Polirom, Iași, 1998
52. MARTIN, Aurora, *Reprezentare identitară feminină în cultura română*, Ed. Pro Universitaria, Ed. a 2-a revizuită, București, 2018

53. MASSINO, J., *Anonimatul femeii în estetica României ceaușiste*, în *Despre istoria femeilor în România*, Editura Universității, București, 2004
54. MCHALE, Brian, *The Cambridge Introduction to Postmodernism*, Cambridge University Press, Cambridge, 2015
55. MIHALACHE, Ștefania, *Copilăria, Reconstituiri literare după 1989*, Editura Paralela 45, Pitești, 2019
56. MIHĂILESCU, Dan C., *Literatura română în postceaușism*, vol II, *Prezentul ca dezumanizare*, Editura Polirom, Iași, 2006
57. MINCU, Marin, (coord.) *Generația 2000 (Cenacul Euridice)*, Editura Pontica, Constanța, 2004
58. MINCU, Ștefania, *Despre starea poeziei II. Douămiismul poetic românesc*, Editura Pontica, Constanța, 2007
59. MIROIU, M., *Societatea retro*, Editura Trei, București, 1999
60. MUȘAT, Carmen, *Strategiile subversiunii. Incursiuni în proza postmodernă*, Editura Cartea Românească, București, 2008
61. NĂSTASĂ, Lucian, *Generație și schimbare în Istoriografia română*, Presa Universitară Clujană, 1999
62. NEGRICI, Eugen, *Literatura română sub comunism*, Ed. Fundația Pro, București, 2003
63. NEGRICI, Eugen, *Literatura română sub comunism. Proza*, Ed. Fundația Pro, București, 2006
64. NORA, Pierre, *Les Lieux de Mémoire* [Locurile memoriei] 2, Paris, Gallimard, 1997
65. OIȘTEANU, Andrei, *Sexualitate și societate /Sexuality and Society*, Polirom, București, 2016
66. OLTEANU, Cristina Liana, GHEONEA, Elena-Simona, GHEONEA, Valentin, *Femeile în România comunistă: studii de istorie socială*, Ed. Politeia-SNSPA, București, 2003
67. OȚOIU, Adrian, *Ochiul bifurcat, limba sașie. Proza generației '80. Strategii transgresive*, II, Editura Paralela 45, Colecția „Deschideri”, Seria „Poetică și teorie literară”, Pitești, 2003
68. PAQUET, Dominique, *Frumusețea - o istorie a eternului feminin*, Editura Univers, 2007
69. PASTI, Vladimir, *Noul capitalism românesc*, Editura Polirom, Iași, 2006
70. PÂRVULESCU, Ioana, *Alfabetul doamnelor*, Ed. Crater, București, 1999

71. PÂRVULESCU, Ioana, *Alfabetul doamnelor - De la doamna B. la doamna T.*, Ed. Humanitas, București, 2021
72. PÎRJOL, Florina, *Carte de identități*, Editura Cartea Românească, București, 2014
73. PECICAN, Ovidiu, *Sertarul cu cărți*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2007
74. PECICAN, Ovidiu, *Voluptăți literare*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2011
75. PERIAN, Gheorghe, *literatura în schimbare*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2010
76. PETERSEN, Julius, *Generațiile literare*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2013
77. PETRAȘ, Irina, *Literatura română contemporană – o panoramă / Contemporary Romanian Literature. A panorama*, Ed. Ideea Europeană, București, 2008
78. PETRE, Zoe, *Sexul și Moartea*, în Lucian Boia (coord.), *Miturile comunismului românesc*, București, Ed. Nemira, 1998
79. POP, Ion (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, vol. II, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007
80. POPESCU, Marius Daniel, *Simfonia lupului*, traducere din franceză de Emanoil Marcu, Editura Humanitas, București, 2008
81. PUȘCAȘU, Ana-Maria, *Disoluția socialului în romanele fracturiste*, în Aut, L, Univ. de Vest, Timișoara, 2012
82. RADIAN, Sanda, *Portrete feminine în romanul românesc interbelic*, Editura Minerva, București, 1986
83. RAJENDRA A. Chitnis, *Literature in Post-Communist Russia and Eastern Europe. The Russian, Czech and Slovak Fiction of the Changes, 1988-1998* (New York: Routledge, 2005)
84. SCHIFIRNEȚ, Constantin, *Generație și cultură*, Ed. Albatros, București, 1985
85. SIMION, Eugen, *Scriitori români de azi*, Editura Litera Internațional, București - Chișinău, 2002;
86. SIMION, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. II, IV, Editura Litera Internațional, București- Chișinău, 2002;
87. SIMION, Eugen, *Scriitori români de azi, IV*, Cartea Românească, București, 1989
88. SIMION, Eugen, (coord.) *Cronologia vieții literare românești. Perioada postcomunistă*, vol. VII, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2015.
89. SIMUȚ, Ion, *Reabilitarea Ficțiunii*, Editura Institutului Cultural Român, București, 2004

90. SOVIANY, Octavian, *Cinci decenii de experimentalism, Compendiu de poezie românească actuală, vol.al II-lea, Lirica epocii postcomuniste*, Editura Casa de Pariuri Literare, București, 2011
91. TOMONICKSKA, Ingrid, *Conceptul de generație în Modele, concepte și contexte ale istoriei literaturii române contemporane*, Editura Universității Transilvania, Brașov, 2016
92. ȚEPOSU, Radu G., *Emanciparea personajului*, Ed. Cartea Românească, București, 1983
93. UDUDEC Laura, *Aspecte ale feminității în literatura română*, București, Ed. Paideia, 2016
94. UNGUREANU, Cornel, *Europa centrală. Geografia unei iluzii*, București, Editura Curtea Veche Publishing, 2004
95. URSA, Mihaela, coord. *Divanul scriitoarei*, Cluj-Napoca, Ed. Limes, 2010
96. VASILESCU, Mircea, POPESCU, Marian, NISTOR, Irina-Margareta, MEDELEANU, Melania, *Stereotipuri feminine în cultura română*, București, Rao, 2015
97. VÂRGOLICI, Theodor, *Introducere în opera lui Dimitrie Bolintineanu*, Ed Minerva, București, 1972
98. VIANU, Tudor, *Scriitori români din secolul XX*, Editura Minerva, București, 1979
99. VINCZE, Magyari, COZMA, E., PECICAN, G., O., *Prezențe feminine. Studii despre femei în România*, Editura Fundației Desire, București, 2002
100. WILLIAMS, Raymond, *Resources of Hope: Culture, Democracy, Socialism*, London: Verso, 1989
101. ZAHARIA-FILIPAȘ, Elena, *Retorică și semnificație*, Editura Paideia, București, 1993
102. ZAHARIA-FILIPAȘ, Elena, *Studii de literatură feminină*, Editura Paideia, București, 2004

## II. În periodice

1. BÂRNA, Nicolae, *O înnoire mai pregnantă decât a nouăzeciștilor*, în revista „Vatra”, nr. 3, 2009
2. CERNAT, Paul, *Obsesia generaționistă* în revista „Bucureștiul Cultural”, nr. 10, 2007
3. CERNAT, Paul, *Puncte din oficiu pentru literatura tânără* în revista „Observatorul cultural”, 8 august, 2008

4. CERNAT, Paul, *O generație postumanistă?* în revista „Cultura”, seria a III-a, nr. 10, 9 martie 2017
5. CHIVU, Marius, *Homosexualități/ Homosexualities*, <http://dilemaveche.ro/>, publicat la data de 16-22 februarie 2017, în revista „Dilema Veche”, nr. 678
6. CHIVU, Marius, *Ferentari love story*, <http://dilemaveche.ro/>, publicat la data de 14 februarie 2014, accesat ultima dată în 10 iunie 2021 la URL: <http://dilemaveche.ro/sectiune/carte/articol/ferentari-love-story>, în „Dilema Veche”, nr. 522/ 2014
7. CIOCAN (căs. Bâzu), Anamaria - Laura, *Generation 2000 – A Catalyst Generation*, în vol. „Paths of Communication in Postmodernity” - Section: Literature, Iulian Boldea, Cornel Sigmirean, Dumitru Buda (Editors), Published by: ”Arhipelag XXI” Press, Tîrgu Mureș, 2020.
8. CIOCAN (căs. Bâzu), Anamaria - Laura, *The Typology Of Abused Women In A New Context, That Of The Prose Of The 2000S*, în vol. „Journal of Romanian Literary Studies” No. 23/2020, Published by Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, România, 2020.
9. CIOCAN (căs. Bâzu), Anamaria - Laura, *Cerul din burtă - a new maternal figure*, în vol. „Journal of Romanian Literary Studies” No. 27/2021, Published by Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, România, 2021.
10. CIOCAN (căs. Bâzu), Anamaria - Laura, *Female Identities In Romanian Literature Leading To 2000s Female Typologies*, în vol. „Journal of Romanian Literary Studies” No. 30/2022, Published by Arhipelag XXI Press, Tîrgu-Mureș, România, 2022.
11. CISTELECAN, Ioana, *Boom-ul douămiist s-a datorat în mare parte conjuncturilor, contextelor*, în revista „Vatra”, nr. 3, 2009
12. CIUCĂ, Oana Lavinia, *Etapete ideologizării conceptului de emancipare a femeii*, în revista „antropomedia”, nr. 2/2010
13. DRĂGULĂNESCU, Sebastian, *Filip Florian: memoria ca ficțiune*, „Din atelierul unui dicționar al literaturii române”, ALIL, t. LIV, Editura Academiei, 2014, București, p. 213-217.
14. GOLDIȘ, Alex, *Harta poeziei douămiiste*, în revista „Vatra”, nr. 5, 2016
15. IOVĂNEL, Mihai, *Scufița Roșie în lumina luptei de clasă*, în revista „Cultura”, nr. 60, 2007
16. LEFTER, Ion Bogdan, *Secvențe despre scrierea unui «roman de idei»*, în revista „Caiete critice” (număr special), nr. 1-2, 1986

17. MIRONESCU, Andreea, articolul *Cum își amintește o literatură fără memorie* în revista „Cultura”, seria a III-a, nr 6, 17 noiembrie 2016
18. MIRONESCU, Andreea în *Literatura ca memorie culturală: romanul românesc în postcomunism*, în revista „Philologica Jassyensia”, An XI, Nr. 2 (22), 2015, pp. 93-101.
19. NICA, Marius, *Personaje feminine și melancolia comunistă în romanele lui Dan Lungu*, în „Diacronia.ro”, Editura Universității „Petru Maior”, Ploiești, 2013
20. MUȘAT, Carmen, *Pledoarie pentru (re)descoperirea literaturii contemporane* în revista „Observator Cultural”, nr. 617/23 martie 2012
21. POP, Ion, *Douămiștii împlinesc sloganul autenticist al celor de la '80* în revista „Vatra”, nr. 3/2009
22. POPESCU, Marius, Daniel, *Sunt un singuratic îndrăgostit de lume*, (interviu realizat de Adina Dinițoiu), apărut în revista „Observator cultural” nr. 752/ 12.12.2014
23. STAN, Adriana, *Autenticitate și ideologii în literatura douămiistă* în revista „Transilvania”, nr. 8/2020
24. STĂNESCU, Bogdan - Alexandru, *Postludiu* în revista „Paradigma”, nr. 1-2, 2003
25. TERIAN, Andrei *Esențială pentru noua generație este schimbarea frontului de luptă. Miza milenariștilor pare a fi doar subsidiar literară* în revista „Caiete Critice” nr. 2-3/2005
26. TURCUȘ, Claudiu, *Reciclarea și confruntarea Ostalgiei*, în revista „Observator cultural”, nr. 725, 2014
27. VANCEA, Mihaela, *Proza douămiistă - detabuizarea cuplului homosexual* în revista „Transilvania”, nr.6, 2017
28. „Cronica, Revistă de cultură”, nr. 12, decembrie 2012, - [https://revistacronica.files.wordpress.com/2012/12/cronica-12\\_2012.pdf](https://revistacronica.files.wordpress.com/2012/12/cronica-12_2012.pdf), accesare în 26.09.2020.
29. „Cultura”, seria a III-a, nr 6, 17 noiembrie 2016
30. „Observator cultural” nr. 752/12.12.2014

### III. Sitografie

1. ABRAMCIUC, Maria, *Istoria literaturii române (Pașoptism și postpașoptism)*, (note de curs), Bălți, 2012, disponibil la [http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/mabramciuc/note\\_de\\_curs.pdf](http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/mabramciuc/note_de_curs.pdf), accesat la 18.09.2021.

2. ANGHEL, Petre *Generația optzeci: scriitori și/sau optzeciști*, disponibil la [https://www.poezie.ro/index.php/essay/13954203/Generatia\\_optzeci:\\_scriitori\\_si/sau\\_optzecisti](https://www.poezie.ro/index.php/essay/13954203/Generatia_optzeci:_scriitori_si/sau_optzecisti), accesat la 14.10.2020.
3. BÂLICI, Mihnea, *Fracturismul în câmpul literar românesc*, „Revista Transilvania”, nr. 5/2021, disponibil la <https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2021/06/Transilvania-5.2021-Ba%CC%82lici.pdf>, accesat la 29.10.2021
4. BRAGA, Corin, *Postmodernismul literar românesc – bătălia dintre generații [goldmine]*, disponibil la <https://revistaechinox.ro/2011/10/1995-corin-braga-postmodernismul-literar-romanesc-batalia-dintre-generatii-goldmine/>, accesat la 11.12.2021.
5. BOLDEA, Iulian, *În labirintul trecutului*, în *Țintă fixă - Gabriela Adameșteanu (V)*, în „Vatra”, 29.03.2021, disponibil la <https://revistavatra.org/2021/03/29/tinta-fixa-gabriela-adamesteanu-v/>, accesat la 15.04.2022.
6. BURȚA-CERNAT, Bianca, *România profundă. Destrămări, deziluzii*, în „Observator cultural” nr. 756, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/romania-profunda-destramari-deziluzii/>, accesat la 19.01.2022.
7. CHIVA, Ionuț, *Fracturismul în proză*, „Suplimentul de marți”, Nr. 85-86, 5 iunie 2001, disponibil la [https://asalt.tripod.com/a\\_086.htm](https://asalt.tripod.com/a_086.htm), accesat la 29.10.2021.
8. CÎRDEI, Petruța, *Femeia comunistă între realitate, doctrină și propagandă*, SSOAR - „Annals of the University of Bucharest / Political science series”, disponibil la <https://www.ssoar.info/ssoar/handle/document/38997>, accesat la 09.04.2022.
9. CIOVICA, Luciana, *Pupa russa sau jocul postmodern al feminității*, în „Observator Cultural”, nr. 416, martie 2008, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/pupa-russa-sau-jocul-postmodern-al-feminitatii-2/>, accesat la 27.06.2022.
10. COȘA, Bogdan, *Cazul 2000 sau ultima generație de creație în literatura română*, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/cazul-2000-sau-ultima-generatie-de-creatie-in-literatura-romana/>, accesat la 20.08.2020.
11. DAN, Oana; CRĂCIUN, Andrei, *Prăpăștiile vechi și noi din literatura română*, disponibil la <https://beta.dela0.ro/prapastiile-vechi-si-noi-din-literatura-romana/>, accesat la 20.10.2020.
12. DINIȚOIU, Adina Gabriela I., *Evoluția și direcțiile prozei românești după 1990*, în *"Cultura română și modele culturale europene cercetare, sincronizare, durabilitate"*,

2013, disponibil la  
[http://www.cesindcultura.acad.ro/images/fisiere/rezultate/postdoc/rapoarte%20finale%20de%20cercetare%20stiintifica%20ale%20cercetatorilor%20postdoctorat/lucrari/Din\\_itoiu\\_Adina.pdf](http://www.cesindcultura.acad.ro/images/fisiere/rezultate/postdoc/rapoarte%20finale%20de%20cercetare%20stiintifica%20ale%20cercetatorilor%20postdoctorat/lucrari/Din_itoiu_Adina.pdf), accesat la 30.10.2021.

13. DINIȚOIU, Adina, *O poveste din Ferentari*, „Observator cultural”, nr. 704, 2013, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/o-poveste-din-ferentari-2/>, accesat la 25.10.2021.
14. DINIȚOIU, Adina, *Autoficțiune și „proză americană”*, „Observator cultural”, nr. 745, 2014, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/autoficțiune-si-proza-americană/>, accesat la 30.10.2021.
15. DINIȚOIU, Adina, *Prezentism și mizerabilism în proza douămiistă românească / Presentism and miserabilism in 2000 Romanian prose*, <https://revistatransilvania.ro>, publicat la data de 4 noiembrie 2015 în „Revista Transilvania”, disponibil la URL: [https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2015/11/04\\_Adina\\_Dinitoiu.pdf](https://revistatransilvania.ro/wp-content/uploads/2015/11/04_Adina_Dinitoiu.pdf), accesat la 19.08.2022.
16. DOBRESCU, Caius, *Un Bertrand Russell de respirație wagneriană*, în „Observator cultural”, nr. 329, iulie 2006, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/un-bertrand-russell-de-respirație-wagneriană-2/>, accesat la 27.06.2022.
17. DUMITRESCU, Florin, *Roman de teren sau jurnal autoficțional? – despre „Soldații”, de Adrian Schiop*, disponibil la <https://www.bookaholic.ro/roman-de-teren-sau-jurnal-autofictional-despre-soldatii-de-adrian-schiop.html>, accesat la 29.10.2021.
18. GOLDIȘ, Alex, *Despre „Zilele Regelui” de Filip Florian*, disponibil la <https://www.ziarulevenimentul.ro/stiri/cultura/alex-goldis-despre-a-zilele-regelui-a-de-filip-florian--23693.html>, accesat la 25.11.2021.
19. GOLDIȘ, Alex, *Ascensiunea „autoficțiunii”*, „Revista Cultura”, nr. 518, mai 2015, disponibil la <https://revistacultura.ro/nou/ascensiunea-autoficțiunii/>, accesat la 25.10.2021.
20. GOLDIȘ, Alex, *Satul glocal*, disponibil la <https://revistavatra.org/2019/04/11/alex-goldis-satul-glocal/#more-6149>, accesat la 27.06.2022.
21. IANCU, Marin, *Iubirile lui Petrini – la comemorarea lui Marin Preda*, în „Tribuna”, disponibil la <https://tribuna-magazine.com/iubirile-lui-petrini-la-comemorarea-lui-marin-preda/>, accesat la 10.05.2022.



22. IANUȘ, Marius & CRUDU, Dumitru, *Manifestul fracturist*, articol disponibil online la [http://agonia.ro/index.php/essay/202813/Manifestul\\_Frakturist](http://agonia.ro/index.php/essay/202813/Manifestul_Frakturist), accesat la 29.10.2021.
23. ICHIM, Ada-Maria, *Supraviețuirea în prezent - Sunt o babă comunistă*, disponibil la <https://agenda.liternet.ro/articol/17036/Ada-Maria-Ichim/Supravietuirea-in-prezent-Sunt-o-baba-comunista.html>, accesat la 20.06.2022.
24. IGNAT, Rebeca, *Reprezentări ale romilor în literatura română. În spatele scenei sau despre decoruri și pretexte (I)*, în „Vatra”, 23 martie 2020, disponibil la <https://revistavatra.org/2020/03/23/rebeca-ignat-reprezentari-ale-romilor-in-literatura-romana-in-spatele-scenei-sau-despre-decoruri-si-pretexte-i/>, accesat la 12.04.2022.
25. IOVĂNEL, Mihai, *De la „romanul politic” la „marele roman anticomunist”. Structura sociologică a prozei în România postcomunistă*, disponibil la <https://revistavatra.org/2017/02/17/mihai-iovanel-de-la-romanul-politic-la-marele-roman-anticomunist-structura-sociologica-a-prozei-in-romania-postcomunista/>, accesat la 23.05.2022.
26. LĂCĂTUȘ, Adrian, GOLDIȘ, Alex, Vasile SPIRIDON, Andrei TERIAN, Caius DOBRESCU, Dan ȚĂRANU, Cătălin BADEA-GHERACOSTEA, Alexandru MUȘINA, Angelo MITCHIEVICI, Andrei BODIU, Ruxandra IVĂNCESCU, *Proza românească în mileniul III (2001-2013)*, în cadrul *Colocviului Național Universitar de Literatură Română Contemporană 2013*, disponibil la [https://corpult.wordpress.com/2013/11/19/116/?fbclid=IwAR2KJaallbAALl41aEhakI\\_TTJsPTutXP786eSbd1mfxzZV-ZbplcWhQC0](https://corpult.wordpress.com/2013/11/19/116/?fbclid=IwAR2KJaallbAALl41aEhakI_TTJsPTutXP786eSbd1mfxzZV-ZbplcWhQC0), accesat la 30.07.2022.
27. MANOLESCU, Nicolae, *Generații literare*, disponibil la <https://adevarul.ro/blogurile-adevarul/generatii-literare-1580791.html>, accesat la 12.11.2022.
28. MINCU, Marin, *O nouă generație literară*, în *Ziua literară*, nr 2630, 10 februarie 2003, disponibil la <http://www.ziua.ro/display.php?data=2003-02-10&id=109935&keyword=generatie+literara>, accesat la 01.11.2021.
29. NISTOR, Ioana, *Statutul social al femeii și imaginea familiei în societatea românească din prima jumătate a secolului XX*, Biblioteca Universitară „Tudor Arghezi”, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, Arad, p. 510 disponibil la [https://www.ccja.ro/ccja/analele-aradului/pdf/035\\_Ioana\\_Nistor\\_Statutul\\_social\\_al\\_femeii\\_si\\_imaginea\\_familiei\\_in\\_societatea\\_romaneasca\\_din\\_prima\\_jumatate\\_a\\_secolului\\_XX.pdf](https://www.ccja.ro/ccja/analele-aradului/pdf/035_Ioana_Nistor_Statutul_social_al_femeii_si_imaginea_familiei_in_societatea_romaneasca_din_prima_jumatate_a_secolului_XX.pdf), accesat la 25.10.2021.

30. PÎRJOL, Florina, *Nimeni nu mai știe, astăzi, ce înseamnă autoficțiune*, Interviu cu Florina Pîrjol, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/nimeni-nu-mai-stie-astazi-ce-inseamna-autofictiune/>, accesat la 23.10.2021.
31. POPESCU, Camelia, *Alexandrina Cantacuzino și mișcarea feministă română*, disponibil la <https://www.historia.ro/sectiune/portret/articol/alexandrina-cantacuzino-si-miscarea-feminista-romana>, accesat la 18.10.2021.
32. PUȘCAȘU, Ana-Maria, *Disoluția socialului în romanele fracturiste*, în *Aut, L*, Univ. de Vest, Timișoara, 2012, disponibil la <http://www.diacronia.ro/ro/indexing/details/A6491/pdf>, accesat la 18.11.2021.
33. RADU, Tania, *Noua Sinceritate literară* în „Revista 22” din 30.09.2004, disponibil la <https://revista22.ro/cultura/noua-sinceritate-literara>, accesat la 17.09.2022.
34. RADU, Tania, *Jocuri riscante*, în „Revista 22”, 13 martie 2013, disponibil la <https://revista22.ro/recomandare/jocuri-riscante>, accesat la 14.11.2022.
35. SOLTAN, Doina, *Dimineța pierdută de Gabriela Adameșteanu*, disponibil la <https://doinasoltan.wordpress.com/2014/05/03/dimineata-pierduta-de-gabriela-adamesteanu/>, accesat la 15.04.2022.
36. STAN, Adriana, *Fotoliul din odaie și cartea de pe noptieră*, în „Redacția”, 07 decembrie 2013, <http://www.criticatac.ro/fotoliul-din-odaie-cartea-de-pe-noptier/> accesat la data de 11.03.2021.
37. TURCUȘ, Claudiu, *Reciclarea și confruntarea Ostalgiei*, disponibil la <https://www.observatorcultural.ro/articol/reciclarea-si-confruntarea-ostalgiei/>, accesat la 30.05.2022.
38. URIAN, Tudorel, *Spleen-ul anilor Facebook*, în „Viața Românească” nr. 7-8, 2013, disponibil la <https://www.viataromaneasca.eu/revista/articol.php?c=1558>, accesat la 12. 11. 2022.
39. VAKULOVSKI, Mihail, *Portret de grup cu „generația optzeci” (Poezia)*, disponibil la <http://tiuk.reea.net/index.php?id=1100>, accesat la 16.11.2022.
40. VLĂDĂREANU, Elena, *Eu nu sunt Lenin ca să luminez lumea*, interviu cu Alexandru Vakulovski, „Suplimentul de cultură”, nr. 140, 2007, disponibil la <https://suplimentuldecultura.ro/2159/eu-nu-sint-lenin-ca-sa-luminez-lumea/>, accesat la 25.10.2021.